

Dodatok č. 2 k Jubilejnej ročenke k 50. výročiu založenia divadla

DISK TRNAVA SLOVAKIA

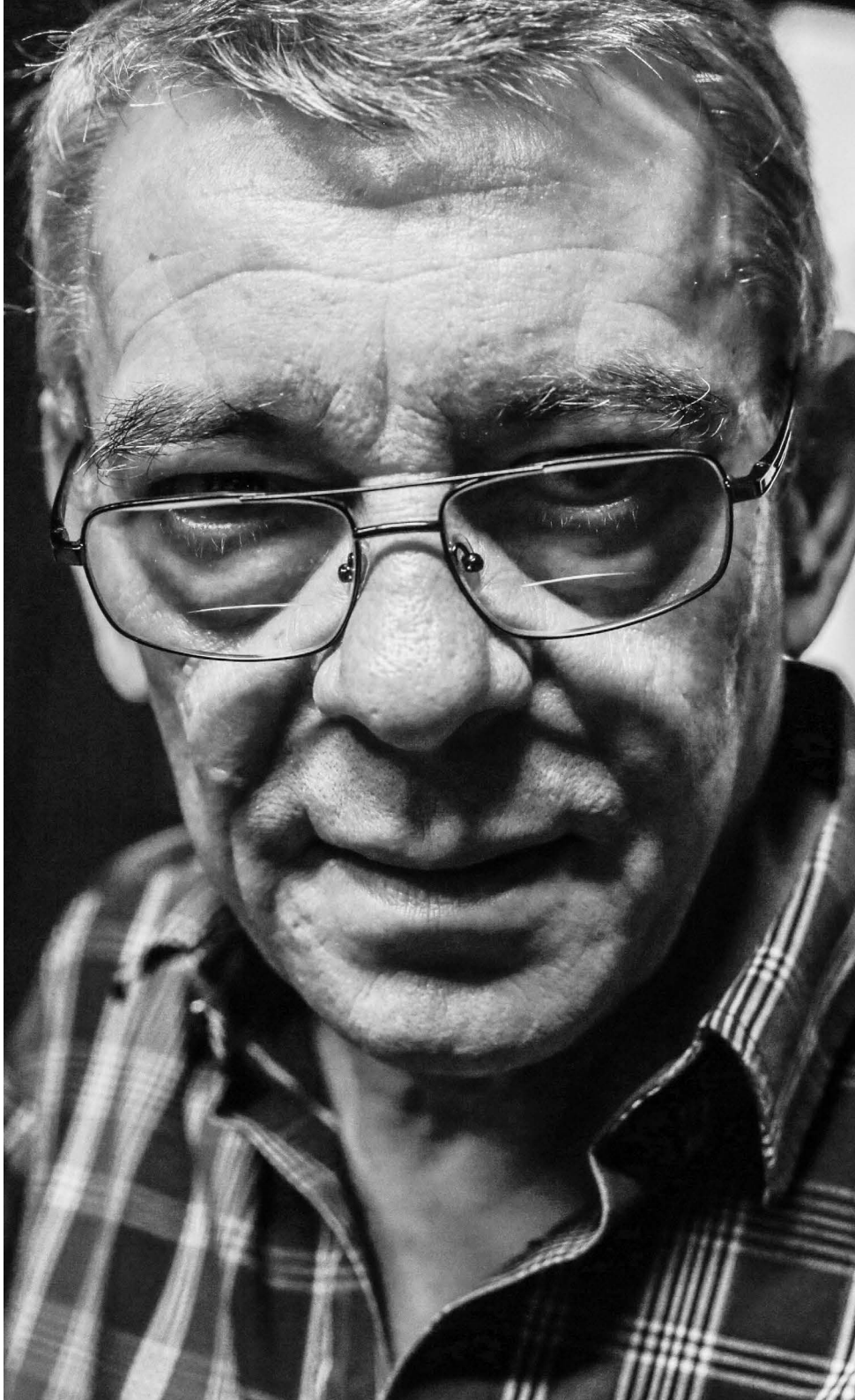

Foto: Ctibor Bachratý

O DISKu pri jeho šesťdesiatke.

V DISKu som robil dvakrát. Ten druhýkrát ešte trvá.

Prvýkrát sa to začalo v roku 1986. Súbor ma oslovil na spoluprácu. Keďže už vtedy som mal nielen podvedomé tušenie o tom, že divadlo sa dá robiť aj bez scenára, teda bez všemocného dramatika, rozhodol som sa ponuku prijať, ale s podmienkou, že sa pustíme do tvorby inscenácie bez vopred napísaného scenára. To bolo asi veľké šťastie, že súbor túto moju podmienku prijal. Bolo to veľké šťastie pre mňa, pretože som si mohol „dooveriť“ svoju predstavu tvorby divadla bez dramatického autora. Ale so slušnou dávkou nadutosti môžem povedať, že to bolo aj šťastím pre slovenské divadlo. Pustili sme sa do práce improvizovanými sekvenciami, z ktorých sa napokon poskladala inscenácia s názvom Ochotníci a podnázvom Jedna sezóna ochotníckeho divadla. Inscenácia sa na krajskej súťaži umiestnila na druhom mieste, teda nebola víťazom kraja, ale už vtedajšie polemiky jasne naznačovali, že sa zrodilo dielo, ktoré nedalo mnohým konzervatívnejším divadelníkom spávať a vzrušovalo ich. Šťastie súboru spočívalo v tom, že na celoslovenskej súťaži v Spišskej Novej Vsi sa v porote ocitli divadelníci, ktorí neboli zaťažení tradicionalizmom a súboru sa „ušlo“ prvé miesto, ako sme si vtedy hovorili: „Sme majstri Slovenska“. Bolo to čosi príznačné, čo aj predznamenávalo fungovanie súboru v nasledujúcich rokoch. A nielen tohto súboru, ale aj mojej nasledujúcej tvorby a aj prácu iných slovenských ochotníckych, ale aj profesionálnych súborov. Určite by v tej dobe nebolo možné uviesť inscenáciu bez vopred schváleného scenára. Až potom si to dovolili aj niektoré profesionálne divadlá. Takže tak ako slovenské divadlo vzniklo z ochotníckeho, v tom roku sa zase stalo niečo podobné, že ochotnícke divadlo posunulo možnosti aj profesionálnemu. Súbor sa dostal medzi špičku slovenského ochotníctva.

V nasledujúcom roku sme s inscenáciou A čo? získali hlavnú cenu na Jiráskovom Hronove, teda sme sa stali „majstrami Československa“ a získali aj najvyššie slovenské divadelné ochotnícke ocenenie Tvorivý čin roka.

V roku 1992 som už bol a naplno zaujatý prácou v novozaloženom profesionálnom nešťátnom divadle Stoka, a tak mi už čas na prácu v tomto súbore ne-

ostával. Prebiehala ale iná forma spolupráce, dosť svojich premiér uviedol DISK práve v Stoke, pretože už vtedy bol problém nájsť vhodný divadelný priestor, ktorý by zároveň nebol veľmi drahý.

Roku 2006 som musel ukončiť svoju existenciu v Divadle Stoka a prozreteľnosť zariadila všetko tak, aby som sa presne po dvadsiatich rokoch vrátil do súboru DISK, ktorý práve oslávil päťdesiatku svojej existencie. Už som mal za sebou skúsenosť s postavením divadla, presnejšie s prispôbením priestoru na divadelnú činnosť so solídnym technickým zázemím. A túto skúsenosť som bez plánovania preniesol do Tmavy. Skúšali sme novú inscenáciu a vznikol problém, kde ju uvedieme. Profesionálne divadlá sú pre ochotníkov príliš drahé a bývalé kultúrne domy už neboli na divadelnú činnosť prispôsobené, transformovali sa na celkom iný druh zábavy. A tak vznikla myšlienka, prispôbiť pivnicu v kultúrnom dome, kde súbor skúšal aj skladoval mnohé rekvizity, na divadelný priestor. Miestnosť, ktorá nemá na dĺžku ani deväť a na šírku ani šesť metrov by sa mohla zdať pre divadlo nepoužiteľná. Ale napriek tomu sme vybudovali veľmi slušný divadelný priestor so zodpovedajúcim technickým zázemím (svetlo a zvuk), kde súbor doposiaľ pravidelne hráva a aj skúša. Je to určite jeden z mála súborov, alebo možno celkom jediný, ktorý má svoj vlastný priestor.

Zase bolo veľmi milé, že s prvou inscenáciou po mojej prestávke Výhľad, sme získali cenu Tvorivý čin roka 2008. To znamená, že súbor stále patril medzi slovenskú špičku. V tom roku prišla do súboru dosť veľká skupina mladých ľudí, ktorí sa s vervou zapojili do tvorby a súbor pracoval kontinuálne. Každý rok vytvoril minimálne jednu premiéru a skoro vždy bodoval na celoslovenských súťažiach.

Aj v roku 2014 sa súboru podarilo získať Tvorivý čin roka za inscenáciu Opuľentná sviňa. Už predtým vznikol aj celkom paradoxný jav, že súbor obohatili aj poslucháči herectva na VŠMU, teda budúci profesionálni herci.

Súbory vznikajú a zanikajú. DISK vznikol a trvá. Ktovie, čo je toho hlavnou príčinou.

Blaho Uhlár

Nuž a máme 60

V roku 2010 v článku PREŽILI SME ROK 2000, teda v poznámkach k činnosti súboru v rokoch 2005 – 2015, sme v jeho závere napísali: „Otázkou ostáva iba to, či ich tvorba nájde u kompetentných dostatočnú podporu a či ich nezagnia-via pracovné či študijné povinnosti. Dúfajme, že nie. Držme im palce, aby mohli o päť rokov konštatovať: „Nuž a máme 60“. (Dodatok č. 1 k Jubilejnej ročenke k 50. výročiu založenia divadla, str. 7) Dnes môžeme smelo skonštatovať, že ste nám palce držali skutočne dobre.

I keď toto 5-ročné obdobie nezačínalo práve najšťastnejšie, jeho finále sa môže pochváliť vysokou úspešnosťou. Ale poďme pekne od začiatku. Ešte v roku 2010 (28.12. 2010) sa v koprodukcii so združením S. T. O. K. A. uskutočnila premiéra inscenácie B. Uhlár a kol. DISK OKRAJ. Bol to, ako nakoniec všetky inscenácie realizované v réžii Blaha Uhlára, experiment – prvý pokus včleniť do inscenácie poéziu, spevy i rap. Vzhľadom na skutočnosť, že tento pokus nebol veľmi úspešný, inscenácia po premiére nebola zaradená do repertoáru súboru. Avšak ani táto tvorba súboru nevyšla naprázdno. Poznatky z jej tvorby súbor zužitkoval pri tvorbe nasledujúcej inscenácie.

Rok 2011 priniesol inscenáciu, pri ktorej niektorí kritici urobili zo seba povrchných divákov. B. Uhlár a kol. DISK vytvorili inscenáciu STATUS (Divadlo, vášeň, láska, samota.), režia Blaho Uhlár. Premiéra sa uskutočnila 29. 09. 2011, ako býva zvykom už od roku 2007 v Divadelnom štúdiu DISK v Trnave. Odozva obecnstva už na premiére i v bratislavskom Centre pre súčasné umenie A4 – nultý priestor či na žilinskom literárnom festivale LOKÁL, ale i na ostatných repri-zach bola výborná. I odozva divadelnej kritiky bola v prevažnej miere pozitívna. Problém nastal až na Malej krajskej scénickej žatve (24. a 25. 3. 2012) a vlastne až na rokovaní programovej rady levočského festivalu EXIT (celoslovenská činoherná súťaž ochotníckych súborov). Táto situácia nás podnietila na kritiku systému výberu súborov na celoslovenské prehliadky, keď programová rada roz-

hoduje na základe informácie menšej časti jej členov. Podčiarkli sme, že systém, v ktorom rozhodujú deväti členovia, pričom inscenáciu videli iba traja, nemožno logicky považovať za objektívny. Kritika bola adresovaná Mgr. Jozefovi Buričovi, riaditeľovi Útvaru záujmovej umeleckej činnosti. A tiež v tomto zmysle sme publikovali v časopise JAVISKO 4/2012 článok QUO VADIS AMATÉRSKE DIVADLO (alebo kam ho tlačí porota) (autor M. Brežák). V článku sme kritizovali jestvujúci prístup k výberu inscenácií na celoštátne súťaže, ktorý sme označili nielen za podivný až nekorektný, ale i škodiaci rozvoju amatérskeho divadla na Slovensku. Konštatovali sme, že podľa nás jedinou cestou k minimalizácii možnosti manipulácie pri stanovení postupujúcich z krajských do celoštátnych súťaží, keďže všetci účastníci krajskej súťaže majú možnosť vzhliadnuť všetky súťažne predstavenia, je priamy postup víťazov. (Nevieme či je to naša zásluha, ale dnes to už platí.) Ale tamže sme vyvrátili niektoré závery poroty. Podľa listu Jozefa Buriča, ktorým odpovedal na našu kritiku „...Všetci traja porotcovia jednoznačne upozorňovali na problematiku umeleckú kvalitu inscenácie, na nevyzretosť mladých neskúsených hercov i vyprázdnenosť formy...“ (archív súboru) a neodporučili jej postup. Celkom iné konštatovala Miriam Kičiňová, jedna z členov poroty na Malej krajskej scénickej žatve v časopise JAVISKO čís. 2 - 3/2012 na strane 49: „Mladí členovia divadla DISK sú v tejto inscenácii, ktorá má hodnotiaci charakter o spoločnosti smerujúcej k ničote, úpadku a rozkladu, vyrovnanou opozíciou svojim starším kolegom.“ Porota v záverečnej správe z Malej krajskej scénickej žatvy hodnotila inscenáciu STATUS takto: „Samotný výsledný tvar je skôr dokumentáciou daného krehkého stavu súboru, je najmä správou z rázcestia než autonómnym umeleckým dielom, ktoré sa vyníma viac rozpačito ako presvedčivo.“ (archív TOS v Trnave) Isteže, v inscenácii sú výstupy, ktoré sa mohli odohrať v súbore. Ale vari si ctení členovia poroty nemysleli, že traja vekovo najstarší členovia súboru, ktorí hrajú bezdomovcov, sú v skutočnosti bezdomovci!?

Aj fakticky nepravdivé je tvrdenie: „Prekvapuje skôr to, že napriek istým inováciám tematicky a formálne opäť používa postupy a prostriedky, ktoré sú už notoricky známe a nespočetnekrát zaužívané pre tento súbor.“ (tamže) Videoprojekcia v divadle určite nie je nič nové pod slnkom, ale súbor DISK ju použil prvýkrát vo svojej päťdesiatšesť ročnej histórii. Ďalší „notoricky známy postup“ Voice band, o ktorom aj Wikipédia uvádza: „V dnešnej dobe se tento styl hromadné recitace používá jen velmi zřídka,“ použil súbor prvýkrát. Kombinácia živej a reprodukovanej recitácie s rýchlym tokom obrazového materiálu s použitím slovenskej literárnej klasiky (Janko Kráľ) súbor použil prvýkrát. (Nepamätáme sa, že by sme niekedy podobný postup v niektorej z amatérskych, resp. i profesionálnych inscenácií videli.) „Prebásnenie“ reálnych zážitkov a ich rytmicko-hudobné uvedenie sa v súbore zjavilo tiež prvýkrát. Toto sú štyri prvky, ktoré boli preukázateľne použité v DISKu prvýkrát. Nuž, čo si o tom myslieť? Bola to neznalosť alebo zámer? K tomu len jeden citát z inscenácie Status: „Vyslovujem slová, za ktorými bystrejší pozorovateľ dokáže dešifrovať aj myšlienky. Ibaže musí vidieť aj pod povrch. Nemôže vnímať len jav, musí sa pokúšať prenikať k jeho podstate. A usúvzťažňovaním podstaty jednotlivých javov sa dopracúva k hlbšiemu poznaniu a niekedy, v šťastných chvíľkach, aj k pochopeniu javových interakcií.“ (scenár inscenácie STATUS archív súboru DISK) Žeby porota, okrem M. Kičiňovej, nepatrila medzi bystrejších pozorovateľov? Isteže, boli kritické poznámky aj od iných, presnejšie povedané, od inej kritiky, ale výrazne prevažovali pozitívne ohlasy. Čo teda povedala o inscenácii STATUS „mimofestivalová“ kritika? Tak napr. Dagmar Inštorisová. V denníku PRAVDA (4. 10. 2011) na str. 38 v kritike s názvom STATUS Uhlára v DISKu vyzdvihuje, že: „Metóda improvizácie je však veľmi produktívna aj v neprofesionálnych podmienkach. A Uhlár to už viacerými premiérami dokázal s jedným z najznámejších slovenských súborov DISK v Trnave. Nielenže umožňuje - síce pomalý, ale istý rast hercov - no pred-

všetkým trvalo formuje ich názor a osobnú poetiku. V novej premiére predstavovania STATUS (Divadlo, vášeň, láska, samota) sa „nepomenovateľné“ čaro a sila hereckva DISKu zmenili už na jazyk. Samozrejme, v spojitosti s kompozičnou uhlárovskou technikou mozaiky. Jazyk naturizmu - pevne vyrastajúci z ich spôsobu hereckého myslenia a názoru na divadlo spolu s Uhlárovým hľadaním najviditeľnejšej pravdy o živote a divadle - sa tu stal zo všetkých slovenských divadiel hádam najukotvenejším.“ V závere však poukazuje, podľa nej, na nedostatok, že: „Povzdych – čo je dnešné divadlo, kým v ňom dnes sme a o akej dobe sa to vlastne máme vyjadrovať – celkom nevyšiel. Chýbal precíznejšie tvarovaný názor na to, aká je vlastne funkcia divadla – a samozrejme aj hercov v ňom – v súčasnosti.“ V ostatných kritikách bolo hodnotenie iba pozitívne, niekedy až znamenité. Napr. Beáta Vargová Kuracinová vyzdvihuje, že: „Spojenie virtuálneho herca na obrazovke nad scénou a reálneho herca na scéne v tom istom okamihu je vskutku zaujímavý fenomén, akýsi odkaz na našu virtuálno-reálnu každodennú skúsenosť. Autorom videosekvencií, ktoré dodávajú inscenácii veľké množstvo nových rozmerov, je Blaho Uhlár. Nemoralizuje sa, „tragigroteskné“ scény plynú v rýchlom slede, divák im môže pripísať vlastné hodnoty, čo uzná za svoje, čo odsúdi, odvrhne, v čom sa uvidí. Porovnať videné so zažitým. Je to ako zrkadlo, guľa zlepená z tisícok zrkadiel, v ktorých sa môže a nemusí uzrieť. Všetko záleží od miery jeho sebareflexie.“ (Novinky z radnice, čís. 8, október 2011, str.20 - 22 Divadelný súbor DISK – STATUS (Divadlo, vášeň, láska, samota). Maroš Berák v článku Úškm v najlepšom duchu postmoderny podčiarkuje, že: „Postavy v inscenácii sú spoločenské produkty. To, čo je na nich zaujímavé, je práve to, čo je patologické, choré a odpudivé. Ponurá scéna s nekrofilom bažiacim po palacinkách alebo diskusia dôchodcov o posmrtnom živote určite patria k tomu najpozoruhodnejšiemu, čo v našom amatérskom divadle vzniklo.“ (SME 4. 10. 2011, str.15).

Status

Foto: Ľubor Bachratý

Malou odbočkou od základnej línie tvorby bola účasť divadelného súboru na 3. ročníku festivalu, ktorý sa konal 17. 11. 2012 v 11 slovenských mestách pod názvom Noc divadiel s mottom: „Naša Noc divadiel 2012 bude bláznivá, dramatická, odhalená, nabitá, vyšťavená, impulzívna, závistlivá, éterická, šialená, návyková...“ Súbor využil ponuku Divadla J. Palárika v Tmave účinkovať v rámci tohto festivalu v jeho štúdiu. Pretože javisko v štúdiu je atypické, nemohol ponúknuť niektorú zo svojich inscenácií, a preto pripravil v duchu motta festivalu program DISK - DNES V CENTRE (Šou tvorby kolektívu DISK), ktorý sa skladal z ukážok z inscenácií STATUS, PONOR a PLAZENIE a čítania z mimodivadelnej tvorby členov súboru - Beáty Vargovej Kuracinovej, Alžbety Sersenovej a Milana Brežáka. Spestrili ho piesne Beáty Vargovej Kuracinovej. Hudobno-slovnú kompozíciu s prevahou slova pod režijným vedením M. Brežáka a J. Belicu realizovali Monika Babicová, Jozef Belica, Milan Brežák, Daniel Duban, Monika Chudá, Ivan Kazimír, Beáta Vargová Kuracinová, Ján Rampák, Alžbeta Sersenová a Petra Sokolovská.

A zasa späť do hlavného prúdu. V období medzi sviatkami väčšina ľudí odpočíva a bilancuje, čo rok priniesol a čo vzal. Avšak členovia súboru nie. Finišujú pod taktovkou Blaha Uhlára na inscenácii B. Uhlár a kol. DISK SOLITUDO, aby ju v plnej kráse predstavili 29. 12. 2012 divákovi v zaplnenom štúdiu. Podarilo sa. Potvrdil to potlesk divákov i slová Timoteja Kubiša v kritike nazvanej Hodina očistného smiechu (SME 14. 1. 2013, str. 15): „Vyše hodina očistného smiechu. Ako v starej dobrej Stoke. Vôbec som nemal čas sa nudiť, slabé miesta to vlastne ani nemalo. Uhlárove výtvory po odchode hercov pôvodného súboru Stoky dostali nový tvar aj koncepciu. Túto skúsenosť si doniesol Uhlár aj do súboru DISK. Súbor má zjavne rád, ten je so svojim režisérom evidentne tiež spokojný... SOLITUDO nie je sled scénok, ale premyslený výber, zmysluplná kombinácia, kompozícia so skvelou réžiou, ktorá všetkému dáva zmysel a iskru...Do divákovej

tváre sa tu nemrskajú brutálne výjavy – je tu humor, prevažne čierny, rovnako ako javisko a kostýmy.“ V tejto inscenácii sa už pomerne výrazne prejavil významný fenomén. Pokým Miriam Kičiňová, v časopise JAVISKO čís. 2 - 3/2012 na strane 49 v rámci hodnotenia vystúpenia DISKU na Malej krajskej divadelnej žatve 2012 s inscenáciou STATUS o. i. konštatuje: „Mladí členovia divadla DISK sú ...vyrovnanou opozíciou svojim starším kolegom.“ Beata Vargová Kuracinová v časopise Novinky z radnice, roč. XXIV, čís. 1 - február 2013 na str. 22 pri hodnotení inscenácie SOLITUDO už konštatuje: „Herci to však boli exelentní. Miriam Struhárová ich obliekla do komicky čudných tmavých šiat opačného pohlavia, akéhosi duchampovského alter ega. Najväčší priestor si vzali Branislav Mosný a Peter Tilajčík na svojich nôžkach v sexy pančuškách. Starí harcovníci v grotesknom ženskom gala-úbore akoby uvoľňovali priestor. Mladí sa chopili príležitosti. Z tohto hľadiska možno označiť inscenáciu SOLITUDO za prelomovú“.

Žeby prelomovým počínom bolo i nominovanie bystrejšieho divadelného kritika, ktorý dokáže za vyslovenými slovami dešifrovať aj myšlienky, ktorý nevníma len jav, ale pokúša sa prenikať k jeho podstate? Týmto sa nechceme dotknúť Miriam Kičinovej, ktorá svojim hodnotením inscenácie STATUS v časopise JAVISKO túto schopnosť jednoznačne preukázala. Ale je dosť pravdepodobné, že na Malej krajskej scénickej žatve 2012 zvíťazila nad jasnozrivosťou kritičky „politika“ iného porotcu. Ale vráťme sa ku Malej krajskej scénickej žatve 2013 a ku kritikovi Miroslavovi Zwiefelhoferovi, ktorého v tomto ročníku „politika“ neporazila. Pozrime si niekoľko poznámok z jeho hodnotenia inscenácie SOLITUDO na tejto prehliadke: „Rozdiel medzi skutočne podstatným divadelným kusom a menej úspešným tak tvoria najmä dva aspekty. Sila výpovede a jej schopnosť komunikovať s divákom. Ak sa to tvorcom podarí, je prakticky jasné, že vznikne podstatné dielo, ktoré sa vyjadruje k najpálčivejším problémom doby. A SOLITUDO takou inscenáciou je. Z hľadiska interpretácie je inscenácia postavená

najmä na texte a jeho interpretácii hercami. Za podstatné preto považujem spomenúť ešte ten fakt, že z hľadiska dlhodobého vývoja DISK evidentne dospel do momentu, kedy je nesmierne silný naprieč všetkými generáciami. Je veľmi potešiteľné sledovať súbor, ktorý tvoria bez výnimky silné individuality, ktoré však dokážu svoju kvalitu venovať kolektívu. SOLITUDO preto možno označiť za inscenáciu, v ktorej sa popri skúsenostiach tvorcov a ich remeselnej zručnosti stretlo niekoľko aspektov, ktoré túto inscenáciu robia výnimočnou. Spoločenská situácia, vzťah vedúcej osobnosti súboru k spoločnosti a kondícia i ľudská vyzretosť všetkých členov súboru.“(archív TOS Trnava)

Zaujímavá je i skutočnosť, že schopnosť „dešifrovať za vyslovenými slovami aj myšlienku“ sa objavila i na celoslovenskej súťaži EXIT 2013 v Levoči. Martína Mašlárová vo Festivalovom denníku č. 2 na str. 6 o. i. Píše: „...sa tu pracuje s absurdným obsadením postáv a ich vzájomným zamieňaním sa. Táto posunutá optika nazerania na jednotlivé situácie a zároveň banálnosť dialógov má za cieľ odhaliť ich hlbší vnútorný význam, ktorého podstatou je vyprázdnenosť a absurdnosť ľudského konania v interakcii s druhým, ale aj vôbec a zároveň absurdnosť fungovania spoločnosti ako takej.“ Predstavenie DISKU na EXITE 2013 možno považovať za úspešné. Inscenácia síce až z 3. miesta postúpila na Scénickú žatvu 2013 do Martina.

Scénická žatva 2013, 91. ročník súťaží slovenských divadelných súborov, znamená už 15. účasť DISKU na tejto vrcholnej prehliadke. Je dôkazom, že si súbor udržiava dobrú kvalitu umeleckej tvorby. Na hodnotení moderátor oznamuje – úvod k diskusii o predstavení inscenácie SOLITUDO trnavského DISKU urobí Miro Zwiefelhofer. V úvodnom slove odznela kritika podobná ako na krajskej prehliadke. Teda pozitívna, okrem iného v nej zaujali aj slová: „Iste, kríza hodnôt sa v spoločnosti neobjavuje po prvý raz. Ibaže my žijeme v špecifickej dobe. Na začiatku minulého storočia sme zabili Boha. Jeho úlohu prebral v dvadsi-

atom storočí štát, ktorý však pod vplyvom globalizácie postupne strácal svoju silu, až ho postupne nahradil kapitál. Avšak netrvalo dlho a po cca štvrtstoročí doby kapitálu prišla svetová kríza, ktorá v plnej nahote ukázala, že aj samotný hmotný majetok už nemá reálnu hodnotu a môže byť len bublinou. Čo však v takejto dobe? V dobe, kedy sa synovia vršia na svojich matkách, kedy učiteľ nie je učiteľom, kedy sa seniori nechávajú dobrovoľne okrádať, atď. Inscenácia sa nesnaží interpretovať túto situáciu čiernobielo. Rovnako poukazuje na zlyhania oboch strán a práve preto nevyznieva ako patetický nárek, ale silné svedectvo o danom stave.“ (Miro Zwiefelhofer Vraždenie neviniatok. Silné svedectvo o danom stave. SCÉNICKÁ ŽATVA 2013, Festivalový denník č. 4, str. 8). Potom sa rozvíjala debata, v ktorej sa rôzni teatrologovia pokúšali vykopáť chyby inscenácie, avšak boli i takí, ktorí inscenáciu hodnotili komplexne. A zasa sa nám tu objavuje známe meno. Miriam Kičinová. Vo svojom príspevku konštatuje: „Nech by ktokoľvek v rámci kontextu namietal, že ostatné inscenácie súboru DISK vykazujú istú stagnáciu, či možno len reštart pred novým začiatkom s novými hereckými silami, teda so zásadnou generačnou premenou, nemožno uprieť inscenáciám zásadnosť tém. V SOLITUDE dominuje už mladá zostava DISKU, na ktorej pleciach bude stáť pokračovanie tradície. Už to nie je konkrétne tematizovanie seba ako súboru, ale výpoveď, ktorá sa viaže ku generálnemu problému konfrontácie. (Miriam Kičiňová, Judášov bozk. Téma, téma, téma. SCÉNICKÁ ŽATVA 2013, Festivalový denník č. 4, str. 9). I keď DISK nezískal cenu Tvorivý čin roka mohol hneď po hodnotení odchádzať s plným vedomím s pocitom „dobre vykonanej práce“ priamo do Kremnice na festival Kremnické gagy, kde medzi diela nominované na medzinárodnú cenu ZLATÝ GUNÁR ZA ROK 2013 v kategórii Divadelné inscenácie, kabarety bolo zaradené aj divadlo DISK Trnava (SK): SOLITUDO. A všetci nominovaní boli zvučných mien. Okrem iných to bolo napr. Divadlo Husa na provázku, Radošinské naivné divadlo.

Disk - Dnes v centre

Potom popri reprízovaní predchádzajúcich inscenácií na domovskej scéne nasledovala pod vedením Blaha Uhlára tvrdá práca na tvorbe inscenácie B. Uhlár a kol. DISK OPULENTNÁ SVIŇA, ktorá mala premiéru v dňoch 30. 11. a 14. 12. 2013.

Výročná správa občianskeho združenia Divadelná skupina Trnava, zriaďovateľa súboru, hodnotila vo vystúpení jej predsedníčky, Alžbety Sersenovej, rok 2014 ako nesmierne úspešný. S týmto hodnotením sa dá bez väčších výhrad súhlasiť. Okrem júna súbor odohral predstavenia v Divadelnom štúdiu DISK v Trnave každý mesiac, pripravil jednu novú inscenáciu a 2 hudobno-literárne pásma. Bolo by však nespravodlivé nevenovať sa inscenácii Blaho Uhlár a kol. DISK OPULENTNÁ SVIŇA, ktorú režíroval Blaho Uhlár. V recenzii, ktorá vyšla v časopise .týždeň, na str. 63 Alena Bodingerová napísala: „To, čo v línii kolektívnych autorských výpovedí DISKu zostáva, je pitoreskná samota individua, vystaveného nepochopeniu, neprijatiu, neschopnosti zdieľať svoje pocity s inými, hoci komunikuje a snaží sa úprimne tlmočiť obsahy svojho nespokojného vnútra. Predstavenie Opulentná sviňa tvorí dvanásť prevažne dialogických výstupov, zachytávajúcich smiešno-dojemné, vtipné, občas až absurdné i kruto smiešne výstupy jednotlivca domôcť sa svojich práv , ľudskej dôstojnosti, ohraďiť sa voči arogancii a manipulácii...“ Takto dajako by sa dal definovať jej obsah. Jej kvalitu dokazuje nielen divácka úspešnosť, ale aj skutočnosť, že v konkurencii všetkých inscenácií na Slovensku bola najúspešnejšia a na Scénickej žatve 2014 v Martine zvíťazila a získala po štvrtýkrát cenu Tvorivý čin roka. Okrem predstavení v Trnave na domácom javisku a súťažných predstavení v Levoči a Martine sa súbor predstavil aj v Bratislave v A4 centre súčasnej kultúry.

V súvislosti s pohostinnými predstaveniami vari treba pripomenúť účasť DISKu na Jiráskovom Hronove 2014 s inscenáciou B. Uhlár a kol. DISK SOLITUDO. Tri vypredané predstavenia sa stretli s mimoriadne pozitívnou odozvou

divadelnej kritiky a prevažne s pozitívnou odozvou u divákov , čo vyjadrili svojim potleskom , ale i verbálne pre Zpravodaj č. 8: “ Takhle se nastavuje zrcadlo době. Krása.“ (Eva Spoustová); “ Mně se to – a to říkám upřímně – moc líbilo. Skvělé divadlo.“ (Štěpán). Ale potešilo i vyjadrenie českého divadelného kritika, Jana Čísaře, ktorý tomuto typu divadla nie je naklonený: „Není to příliš potěšující pohled na svět. Ale upřímně řečeno: není to zase pohled, s nímž bychom se dnes v umění nesetkávali v mnoha – často ještě tvrdších a krutějších – podobách. Ostatně – ani struktura a systém scénického tvaru, jenž se jmenuje SOLITUDO, nejsou rasantním úderem proti ustálenému a běžně očekávanému divadelnímu jazyku. Nicméně – i tak je toto uvažování o životě obohacením širě repertoáru letošního JH. (Zpravodaj z Jiráskova Hronova č. 8 (9. 8. 2014) str. 11). Avšak vari najviac potešilo hodnotenie inscenácie Janou Žáčkovou v Javisku 3/2014, keď v stati s názvom Postřehy z Jiráskova Hronova o. i. píše: „Jiráskův Hronov se snaží být festivalem mezinárodním, pozvání přijal slovenský soubor DISK z Trnavy. Pod vedením Blaha Uhlára pak představil tex SOLITUDO, který vznikl pod jeho vedením kolektivně. Tím pak utřeli zejména experimentující česká amatérska divadla, protože se potvrdilo, že prozatím nenašla odvahu k takové surové a nekompromisní výpovědi. A mě se tak znovu potvrdila odlišnost slovenského a českého herectví , kdy jsou pro mě slovenští amatéři na jevišti suverénnější. „ (str. 41 a 42).

V roku 2014 v DISKu vznikli 2 ďalšie umelecké počiny. Z poézie a piesní Beáty Vargovej Kuracinovej zostavil a režíroval Milan Brežák hudobno-literárne pásmo pod názvom Nech matkám tečú slzy iba od štastia!, ktoré malo premiéru 10. mája v Zariadení pre seniorov v Trnave. O niekoľko mesiacov neskôr, 7. novembra, malo v Divadelnom štúdiu DISK v Trnave premiéru hudobno – literárne pásmo Slávnostný večer spojený s odovzdaním Ceny Jozefa Kronera Milanovi Brežákovi. Pásmo zostavil Milan Brežák z tvorby Beáty Vargovej Kuracinovej, Lucie Piussy, Blaha Uhlára a Milana Brežáka. Cenu Jozefa Kronera osobne odo-

vzdal profesor Jozef Leikert, predseda Spoločnosti Jozefa Kronera. Na tomto mieste treba spomenúť, že Milan Brežák je 3. laureátom Ceny Jozefa Kronera zo súboru DISK. V roku 2008 bola táto cena udelená Jánovi Rampákovi a v roku 2011 Pavlovi Lančaričovi.

Avšak hlavnou činnosťou súboru, okrem realizácie predstavení a reprezentácie, bola tvorba novej inscenácie - B. Uhlár a kol. DISK STABILIZÁCIA, réžia Blaho Uhlár. Jej scenár vznikol metódou kolektívnej tvorby od 6. júna do 20. decembra, a teda 20. decembra 2014 sa v Divadelnom štúdiu DISK v Trnave uskutočnila už 69. premiéra divadelného súboru DISK Trnava. „Súbor DISK“ slovami Blaha Uhlára, „vo svojej jubilejnej šesťdesiatej sezóne vychádza zo svojho pevného činoherného zázemia a vo fragmentarizovanej kompozícii obnažuje banálne životné situácie ale aj férické vidiny. Vnútroduchová agresivita je znovu impulzom ku krutej prezentácii vzťahov medzi ľuďmi, ktorá vyúsťuje aj do nežného porozumenia hoci niekedy s tragickým obsahom.“ (archív súboru DISK).

Rok 2015, rok šesťdesiateho výročia divadelného súboru nezačal najšťastnejšie. Druhú premiéru inscenácie STABILIZÁCIA sme síce úspešne odohrali, ale potom to začalo. Vo februári nás prikváčila maródka dvoch hercov. I keď choroby boli viac-menej iba v štádiu diagnostikovania, o situácii sme sa dozvedeli tesne pred termínom predstavenia a museli sme ho zrušiť bez náhrady. Vzápätí nás zastihla správa, že ochorenie jednej z herečiek súboru je také vážne, že dlhší čas nebude môcť hrať. A tu nám vypomohli priatelia z divadla STOKA Bratislava. V mesiacoch apríl a máj odohrali v Divadelnom štúdiu DISK v Trnave prakticky zdarma svoje inscenácie B. Uhlár a kol. Pevný podnos a v máji B. Uhlár a kol. Víťazstvo. V tom rýchlom slede udalostí sme preskočili marec. V tomto mesiaci v štúdiu odohral DISK svoje predstavenie. Trnavské osvetové stredisko zorganizovalo dňa 28. 3. 2015 krajskú postupovú prehliadku divadelných súborov Malá krajská scénická žatva. Celkovo sa do súťaže prihlásilo iba 5 súborov, z toho dva

mládežnícke. Svoje súťažné predstavenie B. Uhlár a kol. DISK STABILIZÁCIA sme odohrali na domácej pôde v Divadelnom štúdiu DISK v Trnave. Tak sme prakticky zabili dve muchy jednou ranou. Odohrali predstavenie v plánovanom termíne v štúdiu a víťazstvom si zabezpečili postup na celoslovenskú súťažnú prehliadku EXIT 2015 v Levoči. Toto predstavenie malo ešte jeden významný fenomén. Medzi divákmi, ktorí výdatne podporovali trnavský súbor, bol prvýkrát v histórii štúdia aj primátor mesta (JUDr. Peter Bročka). Napriek pozitívnemu hodnoteniu inscenácie sme z levočského EXITu neodchádzali spokojní. Je pravdou, že niekto považuje už účasť na tejto súťaži za mimoriadny úspech. Je tiež pravdou, že sme víťazstvo ani neočakávali. V Levoči býva väčšia časť poroty konzervatívna. Ale až tretie miesto sme nečakali. Nuž čo? Dôležité je, že nás porota odporučila na zaradenie do programu Scénickej žatvy 2015, vrcholnej celoštátnej divadelnej prehliadky so zahraničnou účasťou. A nakoniec aj tak sme skončili druhí, keďže prvé miesto porota neudelila. Naopak, spokojnosť s našim predstavením prejavila porota. Ján Fakla („otec“ Kremnických gagov“), jeden z členov poroty, v stati Sme zvyknutí, no má vždy čo povedať, napísal: „DISK sa vysporadúva s našimi spoločenskými a individuálnymi problémami, robí to svojskou, až kontroverznou formou. Je tak prehnaná a hyperbola tak veľká, až vyvoláva odpor. Je ale silná a účinná. ...V tejto spoločnosti ani nevieme, ako rozšíriť kritické myslenie medzi ľudí a táto forma dáva nám šancu uvažovať kritickejšie voči samým sebe. V tejto spoločnosti sa nič neposúva a nič nedeje. Toto predstavenie je výkričníkom, že sa niečo musí udiať a samozrejme cez nás. Je tam príliš veľa expresie? Ale to je preto, aby sme to pocítili na vlastnej koži, aby sme sa nehladkali. ... herci hrajú naplno, ich výkony sú vyzreté. Pracujú dobre so všetkými hereckými prostriedkami,...“ (Festivalový spravodaj 2015, č. 3, str. 2)

Medzi EXITom a Scénickou žatvou sa uskutočnil v Bratislave Mikrofestival amatérskeho divadla s názvom 1. ROČNÍK, na ktorom sme v A4 – priestore sú-

Solitude

Foto: Ľubor Bachratý

časnej kultúry dňa 20. 8. 2015 tiež uviedli inscenáciu STABILIZÁCIA. Predstavenie, prerušované potleskom, ktorému sa podarilo takmer zaplnenú sálu rozosmiať, bolo bratislavským divákom v závere odmenené spontánnym potleskom. Koniec mesiaca už skoro ako zvyčajne bol v znamení našej účasti na Scénickej žatve v Martine. Naše predstavenie sme odohrali dňa 28. augusta 2015 v Štúdiu SKD v Martine. Nie, tento rok sme nezískali cenu Tvorivý čin roka. Avšak opäť sa nám podarilo rozosmiať skoro naplnené hľadisko Štúdia SKD. Samozrejme, že sa nechceme iba chváliť. Preto nám napadá otázka či je samochválou, keď uverejníme dajaké výroky iných. Asi hej. Keď uverejníme iba niektoré výňatky z nich. Ale ak by sme uverejnili celé state, kto by to potom čítal. Preto uvediem iba dva výňatky. Alena Lelková v úvode recenzie Vrieskajúci človek vo Festivalovom deníku (Scénická žatva 2015) č. 4 na strane 7 hovorí: „Súbor DISK z Trnavy oslavuje tento rok svoju 60. sezónu. Nevie, koľko ročníkov Scénickej žatvy prebehlo bez jeho účasti, ale nebude ich veľa. Svedčí to o kvalite súboru a obdivuhodnej vytrvalosti členov skupiny neustále sa vyjadrovať k fungovaniu, resp. nefungovaniu sveta okolo, snahe podávať o ňom správu a pokúšať sa o jeho premenu. Je to divadlo v tom najlepšom zmysle slova angažované.“ Je fakt, že z pohľadu historika je to asi trochu prehnané konštatovanie (93. roč. SŽ, účasť DISKu 17-krát), ale z pohľadu súčasníka ani nie veľmi. A Milo Juráni v závere článku Stabilizácia (tamtiež na str. 7) píše: „Prirodzene, keď sa debata uvoľní, snažím sa dostať aj pod kožu slávnej Blahovej metódy. Peter (P. Tilajčík – poznámka autora) mi dôrazne vysvetľuje. „On možno nie je režisér, ktorý ti povie, sem sa postav a tu prednesieš na forbíne monológ. Ale je tu dôležitá jeho osobnosť, pohľad a schopnosť vcítiť v našich improvizáciách tie najsilnejšie témy a potom ich spojiť do jedného celku.“ Už je to teda všetko jasné. DISK potrebuje Uhlára, svet potrebuje DISK (podčiarkol autor) a ja môžem pokojne uvažovať, či by som sa už ozaj nemal odsťahovať.“ Čo k tomu? Ak niekto o vás povie, že „Svedčí to o kvalite

Opulentná sviňa

Foto: Ctibor Bachratý

súboru a obdivuhodnej vytrvalosti členov...“ a že „...svet potrebuje DISK“ Je to samochvála?

Toto leto bolo krásne a po ňom prišla jeseň – čas zberu úrody. Aj keď leto skôr lákalo na kúpaliská, predsa nám ostal čas aj na tvorbu a reprezentáciu nášho mesta. S inscenáciou B. Uhlár a kol. DISKu STABILIZÁCIA sme sa od Malej krajskej scénickej žatvy postupne prebojovali až na vrcholnú prehliadku amatérskeho divadla Scénickú žatvu 2015 v Martine. Dňa 1. októbra 2015 prevzal predseda nášho občianskeho združenia, Bc. Daniel Duban, z rúk predsedu samosprávneho kraja, Dr. h. c. Ing. Tibora Mikuša, PhD. v Divadle J. Palárika Cenu Trnavského samosprávneho kraja za kultúrny prínos pre Trnavský kraj pri príležitosti 60. výročia založenia divadelného súboru DISK. Neodpustím si poznamenať, že nejde iba o 60. výročie založenia DISKu, ale o 60 rokov jeho nepretržitej činnosti a dosiahnutie celého radu úspechov na domácich i medzinárodných festivaloch doma i v zahraničí. Ale žatvou v pravom slova zmysle pre nás bola až premiéra inscenácie B. Uhlár a kol. DISK PREŽÍTIE v réžii Blaha Uhlára, ktorá sa uskutočnila 3. 10. 2015 a vzápätí na to jej 2. premiéra 31. 10. 2015 v našom divadelnom štúdiu. Medzi dvoma premiérami sme trochu reprezentovali. V spoločnosti jedného poľského, dvoch českých a dvoch slovenských súborov sme dňa 9. október 2015 odohrali inscenáciu STABILIZÁCIA na medzinárodnom festivale Pro-téza (festival autorského divadla) 2015 v A4 - priestore súčasnej kultúry v Bratislave. Teda premiéra ukázala, čo sme zasiali a aká kvalita z toho vzišla. Na prvú otázku dala okrem iných odpoveď i Beáta Vargová Kuracinová v recenzii uverejnenej v Novinkách z radnice, kde o. i. píše: „O DISKu sa nedá povedať, že by len tak nonšalantne zľahučka približoval našu šťastím prekypujúcu súčasnosť. Ba priam naopak, romantici si neprídu na svoje. DISK berie veci z opačného konca. Napokon, aj takýto princíp je jednou z možností ukázať súčasníka takého, aký je, bez akejkoľvek masky. V gréckom divadle herci nosili roz-

dielne masky pre komédiu a tragédiu. Tu sa aj tá, ktorá nám beznádejne prirástla k tvári, skladá. Pod ňou ďalšia a ďalšia, ktorú nám nanútila civilizácia, tenká vrstvička etikety, naše pokrivené ego až po smetisko úplne naspodku.“(Novinky z radnice, roč. XXVI, č. 9, str. 34) Na druhú otázku dá odpoveď až čas.

A keď hovoríme o šesťdesiatročnej činnosti súboru, verím, že záverom trocha štatistiky nezaškodí.

Milan Brežák

- Počet premiér: 70
- Počet predstavení: viac ako 1100
- Počet predstavení v Divadelnom štúdiu DISK v Trnave: 91
- Počet miest a obcí na Slovensku, v ktorých sme hrali naše inscenácie: 65
- Počet miest v zahraničí, v ktorých sme hrali naše inscenácie: 29
- z toho v Českej republike: 17

- Účasť na festivaloch: 191
- z toho na Slovensku so zahraničnou účasťou: 23
- z toho v zahraničí: 47 (v 8 krajinách sveta: Česká republika, Brazília, Francúzsko, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Rusko)
- Počet turné: 2 (Juhoslávia (1969), Poľsko (2002))

- Najviac divákov na jednom predstavení: cca 2 500 (Mikuláš Fehér, Trnísté dejiny Trnavy, réžia: Mikuláš Fehér, premiéra: 12. 09. 2008 na Trojičnom námestí v Trnave)
- Najviac repríz: 34 (D. Vicen, V. Janček a kolektív DISK, Geniálna epocha podľa Schulza (Pokus o dramatickú rekonštrukciu), réžia: Dušan Vicen, premiéra: 4. 7. 2001)
- Najviac účastí jednej inscenácie na festivaloch celkom: 22 (D. Vicen, V. Janček a kolektív DISK, Geniálna epocha podľa Schulza, Pokus o dramatickú rekonštrukciu), réžia: Dušan Vicen, premiéra: 4. 7. 2001)

- Najviac účastí jednej inscenácie na festivaloch mimo Slovenska: 11 (D. Vicen, V. Janček a kolektív DISK, Geniálna epocha podľa Schul-

za, (Pokus o dramatickú rekonštrukciu), Réžia: Dušan Vicen, premiéra: 4. 7. 2001)

- **Najdlhšie pôsobiaci režisér v súbore:** 17 rokov - Blaho Uhlár (Vytvoril so súborom 19 inscenácií, z ktorých 10 postúpilo na Scénickú žatvu do Martina a z nich 3 bola udelená cena Tvorivý čin roka.)

- **Najdlhšie organizačne viedol súboru:** 20 rokov Ján Rampák (vedúci súboru 1966 – 1986) Milan Brežák (predseda Základnej organizácie Združenia divadelných ochotníkov Slovenska 1986 – 2001, predseda občianskeho združenia Divadelná skupina Tmava 2003 - 2012)

- **Ceny získané v zahraničí:** 5
Pohár ministra kultúry ČR - Festival ruských a sovietskych hier Svitavy 1972
A. N. Ostrovskij Pozdná láska, réžia: Emil Adamík, a. h, premiéra: 26. 2. 1972
Hlavná cena na Jiráskovom Hronove 1988
B. Uhlár a kolektív DISK, A čo? réžia: Blahoslav Uhlár , premiéra: 29. 4. 1988
Hlavná cena festivalu - MB (apostrof) 99 Praha 2001; D. Vicen, V. Janček a kolektív DISK, Geniálna epocha podľa Schulza (Pokus o dramatickú rekonštrukciu), réžia: Dušan Vicen, premiéra: 4. 7. 2001,
Cena mesta Kazincbarcika - VIII. ifj. Horváth István Nemzetközi Színházt

2007,

- **Postup na celoslovenské súťaže:** 23x
- **Účasť na Scénickej žatve v Martine:** 17x (1972, 1983, 1987, 1988, 1989, 1991, 1994, 2001, 2002, 2004, 2006, 2008, 2009, 2011, 2013, 2014, 2015)
- **Cena Tvorivý čin roka:** 4x
1. v roku 1988 – B. Uhlár a kolektív DISK A čo?, réžia: Blahoslav Uhlár, premiéra: 29. 4.1988
2. v roku 2006 – D. Vicen, V. Janček a kol. DISK Padesátka, réžia: Dušan Vicen, premiéra: 11. 11. 2005
3. v roku 2008 – B. Uhlár a kol. DISK Výhľad, réžia: Blahoslav Uhlár , premiéra: 13. 7. 2007
4. v roku 2014 – B. Uhlár a kol. DISK Opuľentná sviňa, réžia: Blahoslav Uhlár, premiéra: 13. 7. 2007

Od roku 1976, odkedy sa cena udeľuje, ani jeden súbor na Slovensku, okrem DISKu, ne získal 4-krát cenu Tvorivý čin roka.

SÚPIS INSCENÁCIÍ

Zmeny v súpise inscenácií uvedených v Dodatku č. 1 k Jubilejnej ročenke k 50. výročiu založenia divadla (str. 12 a 13)

55. B. Uhlár a kol. DISK (v koprodukcii so združením S. T. O. K. A)
VÝHLAD
Réžia: Blaho Uhlár
Premiéra: 13. a 14. 7. 2007
Demiéra: 25. 4. 2012
Počet predstavení: 21
Účasť na festivaloch:
- Divadelné inšpiratívne vystúpenie 2007 Tmava
- Malá krajská scénická žatva Tmava 2008
- EXIT, celoštátna prehliadka alternatívneho divadla Levoča 2008
- CIBULÁK, medzinárodný divadelný festival Pezinok 2008
- Scénická žatva Martin 2008 – Tvorivý čin roka a Cena JERA za najlepší autorský text roka
- Jiráskův Hronov 2009

58. B. Uhlár a kol. DISK
NÁDYCH
Réžia: Blaho Uhlár
Premiéra: 18. 12. 2008
Počet predstavení: 14
Účasť na festivaloch:
- Víkend atraktívneho divadla ´08 Zvolen
- Malá krajská scénická žatva 2009 Tmava

- Tlmačské činohranie 2009 – celoslovenská súťažná prehliadka neprofesionálneho divadla – hlavná cena
- XI. Mezinárodní festival nezávislého a amatérského divadla APOSTROF, Praha 2009
- 87. Scénická žatva Martin 2009 - Cena JERA za najlepší autorský text roka

59. B. Uhlár a kol. DISK
PONOR (Sladké hry minulej sezóny)
Réžia: Blaho Uhlár
Premiéra: 26. 11. 2009
Demiéra: 18. 10. 2013
Počet predstavení: 15
Účasť na festivaloch:
- Malá krajská scénická žatva 2010 Tmava
- Akademický Prešov 2010
- Tlmačské činohranie 2010 - Cena za autorské herectvo
- Dotyky a spojenia 2010 Martin

61. B. Uhlár a kol. DISK
POLYLÓG (Tok času)
Réžia: Blaho Uhlár
Premiéra: 24. 6. 2010
Počet predstavení: 13
Účasť na festivaloch:
- Víkend atraktívneho divadla 2010 Zvolen
- PoOtvárame Banská Bystrica

Nech matkám tečú slzy iba od šťastia!

Foto: Ľ. Brežák

Stabilizácia

Foto: Ctibor Bachratý

- Malá krajská scénická žatva 2011 Tmava
- 5. Tlmačské činohranie 2011
- APOSTROF 2011, XIII. ročník Medzinárodného festivalu nezávislých amatérskych divadiel Praha
- Scénická žatva Martin 2011
- ...příští vlna/next wave... 2011 Brno

62. B. Uhlár a kol. DISK (v koprodukcii so združením S. T. O. K. A.)
ORGANON
Réžia: Blaho Uhlár
Premiéra: 28.10. 2010
Demiéra: 26. 4. 2014
Počet predstavení: 7

- Súpis inscenácií 2011 – 2015 (k 15. 11. 2015)**
63. B. Uhlár a kol. DISK (v koprodukcii so združením S. T. O. K. A.)
OKRAJ
Réžia: Blaho Uhlár
Premiéra: 28. 12. 2010
Počet predstavení: 1
64. B. Uhlár a kol. DISK
STATUS (Divadlo, vášeň, láska, samota.)
Réžia: Blaho Uhlár
Premiéra: 29. 09. 2011
(Predpremiéra: 24. 08 2011)
Počet predstavení: 11
Účasť na festivaloch:
- Malá krajská scénická žatva 2012 Tmava
- LOKÁL - Žilinský literárny festival 2012
65. B. Uhlár a kol. DISK
DISK - DNES V CENTRE (Šou tvorby kolektívu DISK)
Réžia: Milan Brežák, Jozef Belica
Premiéra: 17. 11. 2012
Počet predstavení: 1
Účasť na festivaloch:
- NOC DIVADIEL 2012 Tmava

66. B. Uhlár a kol. DISK
SOLITUDO
Réžia: Blaho Uhlár
Premiéra: 29. 12. 2012
Počet predstavení: 19
Účasť na festivaloch :
- Malá krajská scénická žatva 2013 Tmava – 1. miesto
- AKADEMICKÝ PREŠOV 2013
- EXIT 2013 Levoča 2013 – 3. miesto
- Scénická žatva 2013 Martin
- Kremnické gagy 2013 – nominovaná na cenu ZLATÝ GUNÁR
- PRO -TÉZA 2013 BRATISLAVA – medzinárodný festival autorského divadla
- DIV 2013 Tmava – festival so zahraničnou účasťou
- 84. Jiráskův Hronov 2014 ČR
67. B. Uhlár a kol. DISK
OPULENTNÁ SVIŇA
Réžia: Blaho Uhlár
Premiéra: 30. 11. 2013
Počet predstavení: 9
Účasť na festivaloch:
- Malá krajská scénická žatva 2014 Tmava – 1. miesto
- EXIT Levoča 2014 – 2. miesto
- Scénická žatva 2014 Martin – TVORIVÝ ČIN ROKA

68. B. Kuracinová – Vargová
NECH MATKÁM TEČÚ SLZY IBA OD ŠŤASTIA!
Zostavil, úvod a záver napísal: Milan Brežák
Réžia: Milan Brežák
Premiéra: 10. 05. 2014 v Zariadení pre seniorov v Tmave
Počet predstavení: 1
69. B. Uhlár a kol. DISK
STABILIZÁCIA
Réžia: Blaho Uhlár
Premiéra: 20. 12. 2014
Počet predstavení: 10
Účasť na festivaloch:
- Malá krajská scénická žatva Tmava 2015 - 1. miesto
- EXIT LEVOČA 2015 – 3. Miesto
- 1. ROČNÍK Bratislava 2015
- SCÉNICKÁ ŽATVA MARTIN 2015
70. B. Uhlár a kol. DISK
PREŽITIE
Réžia: Blaho Uhlár
Premiéra: 3. 10. 2015
Počet predstavení: 2

Stabilizácia

Foto: Ctibor Bachratý

Betka Sersenová

Nikdy to nebola pre mňa len voľnočasová aktivita, uskutočňovaná po večeroch niekde v pivnici. Je to môj spôsob, ako dať von to, čo inak povedať neviem. A ak je divák z toho šokovaný a zhrozený, je to dobre. Vždy je dobre ak divadlo niekým pohne. Mnou teda celkom výrazne. Dospela som, našla sa, vybrala si vďaka tomu školu, zamilovala sa... Divadlo je a bude pre mňa vďaka DISK-u vždy živé.

Braňo Mosný

Nechcem, aby mojich pár viet vyznelo ako prípitok k splnenej päťročnici (pejor.) nariadenej politbyrom (takisto pejor.). Pretože v mnohých prípadoch, ako vieme, sa za tých 5 rokov nič neurobilo a oslavovalo sa aj tak. Naopak, v tom našom malom divadielku na Kopánke sa toho urobilo dosť. Som rád, že DISK v uplynulých piatich rokoch nadviazal na slobodnú nekonformnú tvorbu i v takom nehostinnom prostredí, akým je to naše slovenské. Oslovuje ma fakt, že stále posúva hranice, má svoj profil, poetiku, názor, nebojí sa zaťať do živého, má odvahu nastavovať zrkadlo a nebojí sa prijať pľuvanec do tváre a že hrá fér. Nielen pre tieto atribúty si vážim toto malé-veľké divadlo na periférii. Pravidupovediac, uplynulá „päťročnica“ je doposiaľ najdôležitejšou v mojom osobnom i profesnom živote. S nástupom na vysokú školu som súčasne nastúpil aj do DISK-u, a keď som po piatich rokoch školu opustil, DISK ostal (a verím, že ešte dlho ostane). Ďakujem Blahovi Uhlárovi, DISK-u a všetkým jeho tvorcom, že som s nimi mohol vyrásť. Divadelne, herecky i osobnostne.

Prežitie

Foto: Ľtibor Bachratý

Ján Rampák

Divadlo, moja láska, veď som mu bez akejkolvek odmeny venoval takmer celý svoj aktívny život. Päťdesiattri rokov na amatérskom javisku, to u mňa predstavuje 70 premiér a cca 1050 predstavení. Je to nesmieme dlhý čas na to, aby si človek s pribúdajúcimi rokmi oveľa častejšie uvedomoval, že prichádza čas odísť a bude treba naučiť sa žiť aj bez neho. Hoci ma stále aj sebemenšia postavička teší a napĺňa dobrým pocitom, že to ešte dokážem. No na druhej strane mi v ušiach znie dokedy ešte ? Táto necitlivá ozvena, prichádzajúca odkiaľsi zďaleka, napriek svojej naliehavosti nesie zo sebou aj akýsi pocit uspokojenia. Veď naše minijavisko v Divadelnom štúdiu DISK neosiríe, nastupuje tu, vlastne už nastúpila, nová mladá generácia, prinášajúca so sebou nielen ochotu, ale aj odbornú vyspelosť.

Milan Brežák

V tomto súbore pôsobím viac ako 50 rokov. Prešiel som s ním všetkými etapami jeho vývoja. Celý čas som v ňom tvoril s krásnymi mladými ľuďmi . A hoc` mám vyše 70 rokov stále som pri nich mladý. Tešil som sa s nimi zo všetkých našich víťazstiev. Viani som získal za celoživotné dielo Cenu Jozefa Kronera. A tak sa mi žiada povedať: Bez vás by som bol ničím. Ďakujem vám!

Monika Babicová

DISK a jeho súčasná tvorba sú pre mňa ako stvorené. Cítim sa v autorskom divadle dobre a slobodne. Ďakujem režisérovi, že mi dáva možnosť zahrať si tak, ako chcem. Ja som normálne fakt divadelne šťastná. Želám súboru do ďalších rokov Uhlára, dobrých hercov a tím. No a samozrejme aj dosť financií na činnosť.

Peter Tilajčík

Divadlo DISK bola láska na prvý pohľad, nie krátka, ale stále trvajúca. Jeho tajomné dvere, úzke, strmé schody, jeho malé javisko naplnené veľkými emóciami. Oblapilo ma a vtiahlo do seba. A keď sa genius loci tohto divadlo snúbi s režisérom Blahom Uhlárom, vytvorí sa akási návyková látka, ktorá Vás núti neustále vracieť sa na toto miesto. Je to látka, ktorá Vás oslobodzuje, uvoľňuje, napĺňa šťastím a najmä očisťuje od každodenných strastí. Nech je tak stále. DISK bol, je a MUSÍ BYŤ. Prosit!

Veronika Ostatníková

Ako nová členka ešte naberalám veľa skúseností, ale napriek tomu, že niekedy si človek povie, že už „nemá čo povedať a ukázať“, Blaho to vycíti a dostane z nás veci, ktoré ani nevieme, že v sebe máme, prípadne sú v nás hlboko ukryté a nevieme - nechceme ich dať na povrch. Zaujímavosťou je, aký má on cit (respektíve dar) „vysondovať“ v nás tie veci, ktoré následne prenesie do predstavenia a to je potom veľmi realistické až mrazivé. Presne tieto veci robia naše divadlo tak jedinečným, aké je.

Zuzana Jankovská

K „DISKárskemu“ skvelému teamu som sa pridružila minulý rok po dlhodo-bejšom neúnavnom prehováraní jedného z členov (konkrétne Dano D. ma sem dovliekol;). Aby bolo na úvod jasné, nie preto som sa nechala prehovárať, že by som potrebovala toľkú pozornosť, opak je pravdou. Nedôvera v samu seba, či takéto ‚speci‘ divadlo zvládnem, bol môj hlavný nepriateľ. Napriek tomu, že občas váham aj dnes, som Danovi vďačná. Samozrejme moja vďaka patrí aj Blahovi, ktorý mi tú príležitosť dal a si ma v DISK-u aj ponechal. No a aby sme obišli nepríjemnosti v podobe ohlasov, prečo som toho, či onoho nespomenula, tak viete čo? Ja Vám vlastne všetkým ďakujem, že ste ma prijali medzi seba, že spolu môžeme tvoriť a blázniť sa. Každá skúška, každé predstavenie, či repríza je pre mňa nový zážitok. Azda je to kombinácia divadelnej formy a srandovného kolektívu, čo robí toto divadlo pre mňa tak výnimočné. Veľké Ďakujem a snáď spolu čo to ešte vytvoríme...

V rokoch 2010 až 2015 v súbore hrali:

Monika Babicová (1971) herečka, ktorá napriek tomu, že má mnoho skúseností predovšetkým v oblasti prednesu poézie sa veľmi úspešne zapojila do tohto typu tvorby. Absolvovala konzervatórium, odbor herectvo a spev. V súbore pracuje od roku 2007. Súbor manažovala 3 roky.

Jozef Belica (1985) herec obdarený úžasnými pohybovými schopnosťami, so silným vyžarovaním a vysokou invenciou v pohybových kreáciách. Je tiež autorom hudby k inscenácii. Študuje réžiu dokumentárnej tvorby na VŠMU v Bratislave. V súbore pracuje od roku 2005.

Milan Brežák (1945) herec, ktorý prináša svojou osobnosťou na scénu výrazovú stabilitu a mohutnosť. V roku 2014 získal za celoživotné dielo Cenu Jozefa Kronera. V súbore pracuje od roku 1964. Súbor manažoval 20 rokov. Je konzultantom občianskeho združenia Divadelná skupina Trnava.

Daniel Duban (1989) herec, ktorý zaujal nezameniteľným osobnostným výrazom a neobyčajnou schopnosťou reálne existovať vo vytvorenej situácii. Absolvent základnej umeleckej školy a Pedagogickej fakulty, hudobno-dramatického odboru Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. V súbore pracuje od roku 2008. Súbor manažuje od roku 2015.

Monika Chudá (1994) herečka autenticky pôsobiaca tanečnica hip hopovej kultúry obdarená dramatickým talentom s koncentráciou vnútorných síl. Študentka na Fakulte masmediálnej komunikácie Univerzity sv. Cyrila a Metoda. V súbore pracuje od roku 2008.

Zuzana Jankowská (1989) herečka, ktorá výrazne obohatila súbor svojimi profesionálnymi schopnosťami. Zvláda komickú skratku i dramaticky vypäté situácie. Jej originálna intonácia i mikro javisková akcia je nevšedný jav. Má silný výraz a intenzívne osobnostné vyžarovanie. V generačnej interakcii je vysoko prispôsobivá aj jej škála z hľadiska veku stelesňovanej javiskovej postavy je široká. V súbore pracuje od roku 2014.

Pavol Lančarič (1948) je herec s jedinečnou komediálnosťou, úžasnou silou autentickosti výrazu a imanentnou tragickosťou, ktorá sa postupne znásobuje mimoriadnym výrazom. V roku 2011 mu bola udelená Cena Jozefa Kronera za celoživotný prínos v hereckej tvorbe v neprofesionálnom divadle. V súbore pracoval od roku 1978 do roku 2012 kedy bez udania dôvodu zo súboru odišiel a odmietol hrať i v inscenáciách, v ktorých bol v tomto období obsadený.

Branislav Mosný (1987) herec, ktorému jasná dikcia, skvelé ovládanie tela a mimoriadny javiskový šarm dávajú divadelnú budúcnosť a ktorý oslovuje diváka širokú škálu šokujúcej komediálnosti, expresivity, darom extrémnej premeny a muzikálnosti. Vyštudoval herectvo na VŠMU v Bratislave. V súbore pracuje od roku 2011.

Veronika Ostatníková (1987) herečka, debutantka v oblasti divadla, ktorá obohatila súbor o ženskú príťažlivosť a chladnú nehu, ktorej nie je cudzia ostrá dramatická reakcia. Jej javiskový pôvab sa prejavuje minimalistickou mimikou i gestami a koncentrovaná práca vytvára predpoklad rastu hereckých schopností. V súbore pracuje od roku 2014.

Ján Rampák (1939) je momentálne najstarším hercom súboru, ktorého romantická poloha, ktorá je v posledných rokoch prezentovaná so značným odstupom, priťahuje divákov. V roku 2008 získal za celoživotné dielo Cenu Jozefa Kronera. V súbore pracuje od roku 1962. Súbor manažoval 20 rokov.

Alžbeta Sersenová (1992) autenticky vystupujúca herečka predurčená pre dramatické polohy, ale s istotou sa pohybuje i v hravých a komických. Vyštudovala filmovú dramaturgiu a scenáristiku na VŠMU v Bratislave. V súbore pracuje od roku 2008. Súbor manažovala 1 rok.

Petra Sokolovská Knihárová (1990) výrazný talent, s obrovským javiskovým šarmom, schopnosťou reálne precíťovať situáciu, obdarená skvelou javiskovou rečou ako aj bohatou a mnohofarebnou rečou tela. V súbore pracovala od roku 2009 do roku 2012, kedy nepristúpila do novej tvorby, avšak inscenácie, v ktorých bola obsadená, odohrala.

Peter Tilajčík (1991) herec, obdarený mimoriadnym vonkajším javiskovým pôvabom a uhrančivým pohľadom. Pri hre výrazne aktivizuje a zapája svoje bohaté vnútro s analytickou aktivitou. Vyštudoval bábkoherectvo na VŠMU v Bratislave. V súbore pracuje od roku 2012.

Prežitie

Foto: Ctibor Bachratý

Našu tvorbu v rokoch 2011 – 2015 podporili:

- Mesto Trnava
- Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
- Trnavský samosprávny kraj
- Nadačný fond PwC v Nadácii Pontis
- Nadácia Tatra banky
- Nadácia Intenda

**Na vydanie publikácie Dodatku č. 2 k Jubilejnej ročenke
k 50. výročiu založenia divadla prispel:**

Prežitie

Foto: Ctibor Bachratý